

เขตตรวจราชการที่ ๓ (จังหวัดราชบุรี)

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๓.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๓.๑.๑ หน่วยงานการศึกษามีการจัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยประสานงานกับสถาบันการเงินต่างๆ ในการปรับลดดอกเบี้ยและการปรับโครงสร้างหนี้ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเงินเดือนเหลือน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ รวมทั้งมีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดให้มีวินัยทางการเงิน มีการรับลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๔ รอบ วิเคราะห์สภาพของปัญหาหนี้สินครูในพื้นที่พบว่า ครูและบุคลากรที่เป็นหนี้อยู่ในช่วงอายุ ๓๔ - ๖๖ ปี ซึ่งเป็นหนี้สถาบันการเงินและหนี้นอกระบบ และการที่จะแก้ไขปัญหาได้สำเร็จต้องดำเนินการดังนี้

การสร้างวินัยทางการเงินและการดำรงชีพ, การปรับโครงสร้างหนี้ โดยรวมหนี้ไว้ที่สถาบันการเงินเพียงแห่งเดียว และสามารถใช้นี้ในแต่ละเดือนได้, การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น, การพัฒนาวิชาชีพและการเพิ่มรายได้, สร้างกลไกในการบริหารจัดการหนี้และแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน และการมีเงินเดือนให้คงเหลือถึง ๓๐% เพื่อครูและบุคลากรทางการศึกษา มีเงินเหลือพอใช้จ่ายทำให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และสาเหตุการมีหนี้คือ ขาดความรู้ด้านการเงิน, เข้าถึงแหล่งเงินกู้ง่าย, มีหนี้สินจำนวนมาก, ใช้วงเงินกู้สูงสุด และรายจ่ายไม่สมดุลกับรายรับ ซึ่งจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาหนี้สินของผู้ลงทะเบียนพบว่า ผู้ลงทะเบียนเป็นหนี้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู, สถาบันการเงินและเป็นหนี้นอกระบบ โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้สำเร็จสามารถดำเนินการได้ดังนี้ การสำรวจหนี้สินของผู้ลงทะเบียน, การวิเคราะห์รายรับรายจ่าย, การเลือกแนวทางจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินของผู้ลงทะเบียน และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเจรจาเจ้าหนี้ โดยการวางแผนในการชำระหนี้, การตัดเงินต้น, การขยายงวดการผ่อนชำระหนี้, การลดอัตราดอกเบี้ยและการรวมหนี้สิน โดยประสานความร่วมมือกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูหรือสถาบันการเงิน ส่งผลให้สามารถชำระหนี้ในแต่ละเดือนได้ การไม่ก่อหนี้เพิ่ม ส่งเสริมการออม ดำเนินการตรวจสอบสภาพหนี้ การจัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด แจ้งประชาสัมพันธ์โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู ให้ข้าราชการครูและบุคลากรในสังกัดทราบรวมถึงข้าราชการบำนาญในสังกัดได้รับทราบข้อมูลในการลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ ผ่านทางระบบ My Office ช่องทาง Facebook , Line เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว มีการแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และร่วมกันดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เสริมภูมิคุ้มกันให้กับบุคลากรให้มีความรู้ด้านการเสริมสร้างวินัย และการวางแผนทางการเงิน โดยเฉพาะครูที่ได้รับการบรรจุใหม่ การพัฒนาทักษะ องค์กรความรู้ด้านการเงิน, การแทรกเนื้อหาในการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา เน้นย้ำในวาระการประชุมประจำเดือน

๓.๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

๑.๑) สํารวจข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดที่มีหนี้ในระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกับหนี้สินที่มีอยู่ในระบบ โดยดำเนินการสำรวจผู้สมัครใจประสงค์ขอรับความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้สินกรณีหนี้ในระบบ ผ่าน QR Code แบบสำรวจการแก้ไขหนี้สินในระบบของครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๒) จัดทำข้อมูลสารสนเทศ แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มวิกฤต (สีแดง) ติดตามกำกับ การปฏิบัติตนในการใช้จ่ายให้รัดกุม เคร่งครัดอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากผู้มีเงินเดือนคงเหลือในข้อมูลเงินเดือนข้าราชการครูน้อยกว่า ๗,๐๐๐ บาทต่อเดือน ๒) กลุ่มภาระหนัก (สีส้ม) ติดตาม ให้คำแนะนำ การปฏิบัติตนในการใช้จ่ายอย่างเคร่งครัด โดยพิจารณาจากผู้มีเงินเดือนคงเหลือในข้อมูลเงินเดือนข้าราชการครูน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ๓) กลุ่มปานกลาง (สีเหลือง) ติดตาม ให้คำแนะนำ การปฏิบัติตนในการใช้จ่ายอย่างสม่าเสมอเดือนละครั้ง โดยพิจารณาจากผู้มีเงินเดือนคงเหลือในข้อมูลเงินเดือนข้าราชการครูน้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และ ๔) กลุ่มปกติ (สีเขียว) ติดตาม ให้คำแนะนำ การปฏิบัติตนในการใช้จ่ายอย่างสม่าเสมอเดือนละครั้ง โดยพิจารณาจากผู้มีเงินเดือนคงเหลือในข้อมูลเงินเดือนข้าราชการครูมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน

๑.๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดำเนินการตรวจสอบข้อมูลผู้ลงทะเบียนในระบบ (DEBT OBEC) จำนวน ๔ รอบ มีผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ นำข้อมูลผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ จำแนก ตามกลุ่มสีได้ดังนี้ ๑) **กลุ่มสีแดง** ถูกฟ้องดำเนินคดี ๒) **กลุ่มสีส้ม** มีเงินคงเหลือน้อยกว่า ๓๐% แต่ไม่ถูกฟ้องดำเนินคดีฯ และ ๓) **กลุ่มสีเหลือง** มีหนี้สิน และเงินคงเหลือมากกว่า ๓๐%

๑.๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาได้มีการประสานและส่งรายชื่อผู้ลงทะเบียนทั้งหมดให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดพิจารณา/ปรับโครงสร้างหนี้ และเงินเดือนไม่ถึงร้อยละ ๓๐ และผู้ลงทะเบียนทั้งหมดให้ธนาคารออมสินพิจารณาปรับโครงสร้างหนี้

๑.๕) สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาให้ทุกฝ่ายถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการหักเงินเดือนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างเคร่งครัด อาทิ การขอหนังสือรับรองการกู้เงินสวัสดิการทุกประเภท ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ และตรวจสอบข้อมูลการเงินของผู้ยื่นฯ โดยจะต้องมีเงินเดือนสุทธิหลังจากหักชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ และกรณีตรวจสอบข้อมูลการเงินของผู้ยื่นฯ แล้วพบว่าไม่สามารถออกหนังสือรับรองให้ผู้ยื่นฯ ได้ ให้ส่งต่อสถานีแก้หนี้ครูของ สพม.เพื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล

๒) การดำเนินการของสถานีแก้หนี้/คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑) ประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินครูฯ ให้ข้าราชการครู บุคลากร และข้าราชการบำนาญในสังกัดทราบ โดยประชาสัมพันธ์ผ่านระบบ AMSS++, Line, Facebook และหน้าเว็บไซต์ และบริการลงทะเบียนให้กับผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ สำหรับผู้ที่ไม่สามารถลงทะเบียนด้วยตนเองได้

๒.๒) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผู้ลงทะเบียนในระบบ (DEBT OBEC) พร้อมจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ลงทะเบียนในแต่ละรอบ มีการจัดตั้งกลุ่ม Line ของผู้ลงทะเบียน การประสานกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ตรวจสอบข้อมูลการเป็นหนี้ และสรุปบัญชีรายชื่อผู้ลงทะเบียน พร้อมทั้งรายงานหนี้สินให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูตรวจสอบพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล

๒.๓) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ ประชาสัมพันธ์มาตรการ “แก้ไขหนี้ลูกหนี้ NPLs” สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยมาตรการ ๔ ไม่ “ไม่ฟ้อง ไม่ยึดทรัพย์ ไม่ขายทอดตลาด และไม่ฟ้อง

ล้มละลาย” แล้วแต่กรณีของธนาคารออมสิน ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดทราบ และดำเนินการปรับปรุงการหักเงินเดือนเพื่อชำระหนี้เงินกู้ของบุคลากรในสังกัด ให้มีเงินเดือนคงเหลือสุทธิ หลังจากการหักชำระหนี้ประจำเดือนแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ตลอดจนเชิญคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู) เพื่อหาแนวทางให้ความช่วยเหลือข้าราชการครูและบุคลากรที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูฯ โดยเชิญลูกหนี้เข้ามาพบเป็นรายบุคคล

๒.๔) ประธานผู้ลงทะเบียนทุกราย ติดต่อบ้านการเงินที่เป็นหนี้ เพื่อเจรจาขอปรับโครงสร้างหนี้และประสานงานกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู และสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสามารถช่วยเหลือได้เป็นบางราย และรวมหนี้สินได้บางส่วนเท่านั้น

๒.๕) มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา และหารือและร่วมกันวางแผนกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินโดยเชิญสหกรณ์ออมทรัพย์ครู สถาบันการเงิน และผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนให้คำแนะนำ ค่าปรึกษา วางแผนช่วยเหลือลูกหนี้เป็นรายบุคคล ในการปรับโครงสร้างหนี้ การรวมหนี้ การขยายวงวดการผ่อนชำระ การลดอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

๒.๖) จัดอบรมให้ความรู้ครูผู้ช่วยและข้าราชการครูบรรจุใหม่ โดยเชิญวิทยากรจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูมาเป็นผู้ให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม และมีการโทรติดตามสอบถามข้อมูล ความคืบหน้าของผู้ลงทะเบียนเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๗) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบางแห่งสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำเร็จโดย ๑) ปรับโครงสร้างหนี้ โดยวิธีการรวมหนี้และขยายวงวดการผ่อนชำระ ๒) ลดอัตราดอกเบี้ย ๓) ปรับยอดการผ่อนชำระเพื่อให้มีเงินเหลือในแต่ละเดือนเพิ่มขึ้น บางแห่งได้ดำเนินการประสานให้ผู้ลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและสถาบันการเงินต่างๆ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ธนาคารออมสิน อาคารสงเคราะห์และธนาคารกรุงไทย เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดร่วมกัน โดยอยู่ระหว่างการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ ให้เงินคงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ

๒.๘) ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความประสงค์จำเป็นต้องใช้เงินสามารถเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูของจังหวัดได้ตามสิทธิ์ และได้มีการประชาสัมพันธ์นโยบายและโครงการต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการที่มีความเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ประสัมพันธ์โครงการการพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา หลักสูตรสร้างภูมิคุ้มกัน จัดการหนี้สิน และประชาสัมพันธ์เชิญชวนครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมมาตรการแก้หนี้ค้ำชำระและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหนังสือแจ้งเงินทอนหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากร

๒.๙) คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ได้มีการประชุมวางแผนดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

๓) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้ อย่างยั่งยืน การบริหารการเงินการออม

๓.๑) การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” เป็นต้น

๓.๑.๑) มีการจัดอบรมวินัยการใช้เงินอย่างประหยัดให้กับข้าราชการครูบรรจุใหม่

๓.๑.๒) ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” และหลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” ไปยังสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งเพื่อให้ข้าราชการครูที่สนใจเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรดังกล่าว

๓.๒) การอบรมหลักสูตรอื่นๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

๓.๒.๑) มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสังกัด ได้นำเรื่องวินัยการออมและการสร้างรายได้เข้าในวาระการประชุม และอบรมเรื่อง “วินัยการเงิน และการออม” ให้กับครูบรรจุใหม่, รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด

๓.๒.๒) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา “กิจกรรมพัฒนาครูช่วยผู้สูงอายุอาชีพ” ตลอดจนให้ความรู้แก่ข้าราชการครูที่บรรจุใหม่ทุกรุ่น ได้เชิญวิทยากรจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการสร้างวินัย ด้านการเงินและการออม

๓.๒.๓) จัดอบรมให้ความรู้ทางวินัยการเงิน โดยบูรณาการร่วมกับการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดทุกเดือน มอบนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปขยายผลต่อให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนของตน รวมทั้งจะดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ทางวินัยการเงิน เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงินให้กับข้าราชการบรรจุใหม่ ตามโครงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานพัฒนาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบรรจุใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๒.๔) เสริมภูมิคุ้มกันให้กับบุคลากรให้มีความรู้ด้านการเสริมสร้างวินัยและการวางแผนทางการเงิน โดยเฉพาะครูที่ได้รับการบรรจุใหม่ให้มีการเสริมความรู้ด้านวินัยการเงินการออม เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงิน อาทิ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ได้มาเสริมสร้างความรู้ให้กับบุคลากรที่ได้รับการบรรจุใหม่ และการแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวินัยการเงินในการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา เน้นย้ำในวาระการประชุมประจำเดือน

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑. ข้าราชการครูกู้เงินได้ง่าย เป็นการก่อหนี้เพิ่มอย่างต่อเนื่อง	สถาบันทางการเงินต่อมีความเข้มงวดเรื่องการปล่อยเงินกู้ โดยจะไม่อนุญาตให้ผู้ที่มีเงินเหลือไม่ถึง ๓๐% ได้กู้เงินต่อ	จะช่วยลดภาระหนี้สินลดลง
๒. ผู้ลงทะเบียนขอรับการช่วยเหลือ เป็นหนี้หลายสถาบัน แต่ละสถาบันมากจนเกิน	เชิญผู้ที่ลงทะเบียนรับการช่วยเหลือมาปรึกษา/สร้างกลไกในการบริหารจัดการหนี้ และ	ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการช่วยเหลือ สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ คุณภาพชีวิตดีขึ้น

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ความสามารถในการชำระ ทำให้บางเดือนไม่มีเงินชำระ ดอกเบี้ยทบต้น ทำให้เงินต้นหนี้พอกพูนเพิ่มขึ้นหลายเท่า ยอดหนี้ไม่ลดลง กลับเพิ่มขึ้นไปเป็นเท่าตัว	แนวทางของการแก้ไขเป็นรายบุคคล/พัฒนาวิชาชีพและการเพิ่มรายได้	
๓. ผู้ลงทะเบียนเป็นลูกหนี้รายใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย มียอดหนี้สูงทุกสถาบัน หากจะรวมหนี้เพื่อผ่อนชำระที่เดียว ยังไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ในทันที ต้องมีการเจรจากันเกี่ยวกับเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การกู้เงิน และเป็นลูกหนี้ในกลุ่มผู้ค้าประกันที่ถูกฟ้องเป็นคดี	สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สถาบันการเงิน ต้องปรับโครงสร้างหนี้ โดยการรวมหนี้/พักชำระหนี้/มีแนวทางที่จะแก้ไขปัญหานี้สินให้สามารถชำระหนี้ได้ และมีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเงินเดือนเหลือพอสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และสามารถผ่อนชำระหนี้ได้ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
๔. ลูกหนี้ยังขาดวินัยในการใช้เงิน ไม่ช่วยเหลือตนเองก่อน ทำให้หนี้สินเพิ่มขึ้นไม่ลดลง เป็นหนี้หลายแห่ง โดยเฉพาะหนี้บัตรเครดิต	ลูกหนี้ควรสร้างวินัยในการใช้เงินให้ตนเอง/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น/จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างวินัยการใช้เงินให้กับลูกหนี้	ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการบริหารจัดการด้านการเงิน ถ้ามีวินัยในการใช้เงิน จะไม่ทำให้มีหนี้สินมากเกินไปจนเป็นจำเป็น
๕. ผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สินครู - ไม่เปิดเผยข้อมูล - ไม่เข้าใจระบบ - ไม่สนใจเข้าร่วมโครงการ	ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเป็นรายกรณี เช่น โทรศัพท์ประสานสอบถามเป็นรายกรณี และให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน	ผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้สินครู เพิ่มมากขึ้น และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของตนเอง

๓.๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๓.๔.๑ การดำเนินการการคัดกรองข้อมูลผู้ลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ โดยแบ่งกลุ่มสถานภาพทางการเงินเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มสีแดง หมายถึง มีหนี้สิน เงินเดือนคงเหลือน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ และถูกฟ้อง ๒) กลุ่มสีเหลือง หมายถึง มีหนี้สิน เงินเดือนคงเหลือมากกว่าร้อยละ ๓๐ และ ๓) กลุ่มสีเขียว หมายถึง ไม่มีหนี้สิน

๓.๔.๒ การให้ความรู้และความเข้าใจในเรื่องของการมีวินัยทางการเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การหักเงินเดือนเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๔.๓ การให้แนวทางของการจัดทำบัญชีตนเอง ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวินัยทางการเงิน การวางแผนการใช้เงิน และตัวอย่างแนวทางการจัดทำบัญชีตนเองในรูปแบบแผ่นพับ และ QR Code

๓.๔.๔ ประชุมวางแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยความร่วมมือจากเจ้าหนี้, ลูกหนี้, หน่วยงานทางการเงิน และกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๓.๔.๕ ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู กำหนดนโยบายที่ชัดเจน และ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูฯ พร้อมช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

๓.๔.๖ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติ หน้าที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาหนี้สินครูฯ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ พร้อมประสานงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ติดตามผล การเจรจา

๓.๔.๗ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ครูตระหนักถึงปัญหาที่ประสบ พร้อมรับการช่วยเหลือ เปิดใจ ไม่ปิดบังข้อมูล หักชำระหนี้เต็มอัตรา ปฏิบัติตาม คำแนะนำของเจ้าหน้าที่

๓.๔.๘ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูให้การสนับสนุนช่วยเหลือเชิงนโยบาย รวมน้ำขยายเวลาการผ่อน ชำระ และปรับลดดอกเบี้ย ตลอดจนเจ้าหนี้ (สถาบันการเงิน) ให้การช่วยเหลือ ยืดหยุ่น พักชำระหนี้ ลดดอกเบี้ย

๓.๔.๙ การวิเคราะห์หนี้สินและเลือกแนวทางการแก้ไขปัญหา อีกทั้งการประสานร่วมมือ ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและสถาบันการเงิน

๓.๔.๑๐ ความมีวินัยปรับพฤติกรรมการใช้จ่ายไม่ก่อนนี้เพิ่มของผู้ลงทะเบียน ตลอดจนการ ต่อเนื่องของการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือและความมีวินัย ในการใช้จ่ายของบุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการครูในสังกัด

๓.๔.๑๑ การได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง สถาบันการเงิน กรมสอบสวนคดี กรมบังคับคดี สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานอัยการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ฯลฯ ร่วมกันคิด แก้ไขและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งขณะนี้ได้รับความ ร่วมมือจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและธนาคารออมสิน ในการช่วยเหลือลูกหนี้เรื่องการลดอัตราดอกเบี้ยและ การปรับโครงสร้างหนี้ ให้มีเงินคงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ และส่งเสริมให้ความรู้ทางการเงิน การออม การจัดทำบัญชีครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพเสริมที่สามารถทำได้หลังจากเวลาราชการ และสร้าง ความตระหนักถึงความพอเพียง

๓.๔.๑๒ ความร่วมมือกันระหว่างลูกหนี้ต้องยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ก่อนนี้เพิ่ม เมื่อได้รับการช่วยเหลือจากโครงการฯ สถาบันแก้หนี้และสถาบันการเงิน ให้ความช่วยเหลือและมีการติดต่อ ประสานงานอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์และสถาบัน การเงินต่างๆ

๓.๔.๑๓ การมีเป้าหมายที่ชัดเจนของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร ทางการศึกษา ในการสร้างแนวทางร่วมกันในการการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๕ ข้อเสนอแนะ

๓.๕.๑ ควรมีการจัดทำหลักสูตรการใช้เงินในการดำรงชีวิต สร้างวินัยทางการเงินและการดำรง ชีพ และจัดอบรมให้ความรู้ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ตระหนักถึงการเป็นหนี้สิน ซึ่งอาจจะส่งผล ถึงคุณภาพชีวิตในอนาคต

๓.๕.๒ ควรลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น/พัฒนาวิชาชีพและการเพิ่มรายได้ และจัดทำหลักสูตรในการสร้างอาชีพเสริมที่ไม่ต้องใช้งบลงทุนจำนวนมาก เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๕.๓ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูควรให้ความช่วยเหลือปรับโครงสร้างหนี้ให้กับสมาชิก ที่ได้รับความเดือดร้อน

๓.๕.๔ ส่งเสริมให้ความรู้ทางการเงิน การออม การจัดทำบัญชีครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพเสริมที่สามารถทำได้หลังจากเวลาราชการ และสร้างความตระหนักถึงความพอเพียงหลังเกษียณอายุราชการ

๓.๕.๕ ความร่วมมือและความมีวินัยในการใช้จ่ายของบุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการครูในสังกัด

๓.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)
ไม่มี